

A Bárány vére

Böröndi Lajos
2008

Böröndi Lajos
A bárány vére

Versek

BmegB
Feketeerdő

A kötet megjelenését anyagilag támogatta:

Dr. Nagy István Mosonmagyaróvár alpolgármestere,
Horváth András (BBB. Moson Cink Kft.
Mosonmagyaróvár)
Illés Zoltán (Halászi Takarékszövetkezet)
Nusser Györgyné (Rajka és Vidéke Takarékszövetkezet)
Radek József (Palatia Nyomda-és Kiadó Kft. Győr)

Impresszum

Kiadja a BmegB Könyv-és Lapkiadó Feketeerdő

Felelős kiadó: Böröndi Lajos

Elérhetőség: borondikukacrlan.hu

ISBN:

Készült Győrben, a Palatia Nyomdában

Felelős vezető: Radek József

A borítót Varga György festőművész (Dunasziget)
festményének felhasználásával Balassa Tamás készítette.

Szerkesztette: Tuba László és Uzsák Zoltán

Magyarország 2008

behorpadt sírokon
gazlik a jövő

•

2007

fekete kocka az éjszaka
összehúzod magadat benne
a félelem fagyos illata?

csak az undoré

Isten előtt

Most jó lesz itt, egy perc a hintaágyon,
örökkévalóság ez is.
Olyan kék a nyár, mint az álom,
mohón ettem, élveztem ízeit.

Egy pillanat csak és lassan lezárom,
mint egy verset, és majd előveszem.
A fölpattintott szelencéből ahogy elszivárog
illata, emléke, majd úgy élvezem.

•

Csönd lett aztán, (szeretem a csöndet),
de ez nem olyan, másmilyen.
Mint amikor megfenyegetnek,
és szétárad benned a félelem.

Éreztem a végtelen gyászt benne,
visszafojtott lélegzettel vártam.
Meghalt anyám akkor éjszaka.
Leszakadt a csillár a szobában.

•

Nyár volt még és zuhogtak a fények,
majd élesek lettek mint a fájdalom.
Valahol olyan hangosan zenéltek,
lúktetett az ér halántékomon.

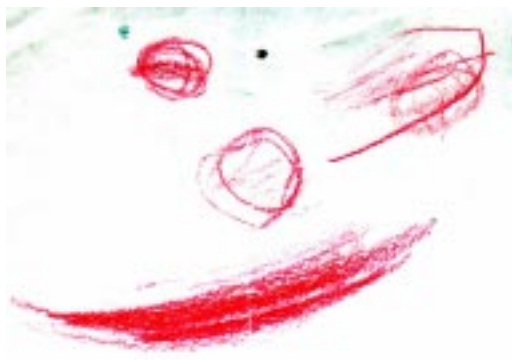

Ősz érett hamvasan és kövéren
A nyárban. És az elmúlás.
Látod, súgtam magamnak, ezt már ismerem.
Pontosan olyan, mint az árulás.

•

És minden ment tovább mintha,
az ajtót hagyták volna nyitva csak.
Amelyen át ki-be jár a nép, és
az eltűntek bent nem hiányzanak.

Villamos vágott át a délutánon.
A nap sütött, s nem szakadt le az ég.
Csak én álltam a fényben hunyorogva.
Isten előtt egy kis semmiség.

Pestre hull a hó

sűrű pelyhekben hull a hó
az utcakőre
nedves lesz tőle az utcakő
az utca bőre

lekopik lassan róla a vér is
a piros lőre
s elfelejti az ember hogy iszamos volt
az utca tőle

számvetés

hóésésbe alámerülő kert
szemhéj belső falán lemenő Nap
kifeszített ernyők a tengerparton
nevetés némafilm kopó csíkján
vonatkerekek fémes csattogása
csönddé összeállt sűrű illat
integetés egy nyári délutánban
bevakolt ablakok a napsütésben

égve felejtett villany

1956. november 5.

haldoklik a lemenő napban a város
egy ruszki tank szétlőtte az óvóhelyet
a halottak mellén őszi csokrok
a házak hatalmas sebhelyek

háztól házig surran az ember
kenyér és gyógyszer kell s élni ha lehet
pőrén és kegyetlenül mutatja magát
a valóság a meztelen rettenet

de a pusztulásból is élet hajt ki majd
negyven ötven év semmi a történelemnek
majd helyére kerül minden és a
gyermekeink emlékeinkre emlékeznek

de ma még itt ez a véres város
elég tanúságnak elég bűnjelnek

Kettőezerhat október huszonharmadika

Megtaposott zászlók a mocskos utcán,
parádézó rendőrlovak.
Becsavarva piros gyászba a
forradalom, rávarasodott szavak.

A tűzijáték és a vállhoz emelt fegyver
egymást kioltó két szörnyű kép.
„Ezerkilencszázötvenhat te csillag”,
fölér hozzád e mai szörnyűség?

Döglött politikusok dadognak
kettőezerhat október huszonharmadikán.
Eszükbe jutsz-e zörgő mondatok közt
sírba taposott vérző hazám?

Vagy mindig ők és mi, lent és fönt?
Mindig élet vagy halál?

dadogás

Nagy Gáspár halálhírére

most már „öröknyár” van
te lent a nyirkos földben
mi fent az árulásban
éjfél utáni csöndben

emlékszem alig éve a
gyásztéri döbbenetben
álltunk Magyaróváron szemben
a megfeszítettekkel

a temetőket jártuk
besötétedésig
jártunk vérszín avarban
bokáig jártunk térdig

a sírást hagyjuk! könnyünk
hiába csordul érted
könyvedet olvasom most
és verseiddel félek

Feketeerdő, 2007 január

A Bárány vére

Az emlékezetből is elfolyik
Mint az elvágott torkú kakasok vére
Beissza a felejtés puha szövete
Amit a kényelem tart a jövő elé
Leheveredésül

A sírokat fölveri a gaz
A feliratok lekopnak szép lassan
Betűzget még egy darabig a hálátlan
Utókor aztán eldózerolja
Álmaiból is a múltat

Jön a boldog jövő
Már megszülettek az új gyilkosok
Új sortűzek torkolattüze rémlik föl
Új megváltók szónokolnak
Szabadságról és egyenlőségről

Az ember felejt
A növények elfelejtik hogy vért ittak valaha
Az állatok szemében rémület
A Bárányében
Amikor bevégeztetik

Mama: jelenti neve

I.m. Böröndi Emese

Valaki sétál a hóesésben
Valaki sétál a sűrű nyárban
Most éppen délután van
Ülünk az árvaságban

Ülünk a némaságban
A kiürült világban
A fekete szárnyat bontó
Elhagyatottságban

Valaki sétál az őszben
A rozsdálló verőfényben
Valaki botorkál a
Kétségbeesésben

Valaki aki nincsen
Aki mégis mindig van
Bebábozódva fénylik
Gondolatainkban

Decemberi nyár

Ennyi volt, egy korty a téli nyárból.
Napfürdőzés, néhány órányi remény.
Tudjuk, hogy kivételes ajándék, mint
egy napsütötte forró költemény.

Olyan, mint a szerelem, az együttlét
pillanatai, amelyeket
dédelgetünk magunkban tovább,
hogy az időben fényesedjenek.

Csodálatos az élet, fürdünk a napban,
s beszívjuk
egymás illatát a téli nyárban.

És felsóhajtunk, még egy perc! Ne még!
Még egy korty gyönyör a délutánban.

nem meghalni való nap

napfény ízű az októberi reggel
nem meghalni való ez a nap
elvérezni az utca kövén
fiatalon vágyaktól telve

errefelé október napfény ízébe
vér íze keveredik piros véré
a zászlók megmártóznak benne
mielőtt nekifeszülnének a szélnek

napfény ízű az októberi reggel
krizantém illata száll
a gesztenye levelek lehullnak
mint ahogy elhullottak ők is

új nap kerekedett a világ fölé
tavaszra újra nőtt a fű
az emberrel elkevert föld
jóllakottan párállott az őszben

Arcod mögött a másik arc

Arcod mögött a másik arc
néha a tükörből kiragyog.
Rémülten bámulod magad,
látomás? vagy a nagy titok?

Hát van belül egy másik arc?
Egy másik lény, aki figyel?
Lehallgatja álmaidat
titkos eszközeivel?

Ellenség ő vagy barát?
Hozzád nőtt, le nem vetheted.
Nem egy rég kinőtt kabát,
egy padon nem felejtheted.

Belül rág, ront, és óva int.
Ha ugrasz, magaddal ránthatod.
Tudja ezt. Ezért szeret, mint egymást
az összebilincselte rabok.

Egy korty szerelem

Páva sétál a kert alatt,
hűsöl az árnyékos oldalon.
Szellő borzolja tollait,
napfürdőzik az irgalom.

Megállt az idő a pillanat
örök. A lila alkonyat
átfesti a tárgyakat
páva sétál a kert alatt.

Ez a nyár most már így marad,
(ahogyan magadba ölelsz)
pávástól az emlékebe fagy.

Ezer évig megőrződik,
(Egy korty jégbe zárt levegő)
zárványként az a mozdulat.

szabadság

szabadság? mint pókhálóban vergődő lepke
tesz az ember néhány mozdulatot
olyan édes volt olyan csalogató a kelepce
vakrepülés elharapott mondatok

gyors ölelések mintha lehetne
menekülni egymásba kapaszkodók
vergődünk a hálóban s a sarokban
figyel bennünket a pók

szeme ismerős mint a kémlelőn
benéző tágra nyílt pupilla bemérte
már az áldozatot

nem menekülhetsz a szabadság
bilincse rajtad szólításra vársz mint
a halálra ítélt rabok

és bocsásd meg a mi vétkeinket ...

amikor behúzzák a gödörbe a testet
amikor a túlérett szőlőszemek megrepednek
amikor farkasszemet néz egymással áldozat és tettes
amikor következmények nélkül helyet cserélhetnek
amikor megnyírnak fürdőbe majd a gázba visznek
amikor visszafordul még és a lencsébe néz a gyermek
amikor a beszervezettek spiclinek beszerveznek
amikor ezért később arcul köpnek
amikor a ruszkik szétlövik Budapestet
amikor magyarul szólalsz meg az utcán és leütnek
amikor nevet keresnek a vérben fürdő tereknek
amikor egy falunyi népet a géppisztolyok elé terelnek
amikor az üszkös házak között lefényképezkednek
amikor heréidet pépesre verik és levizelnek
amikor összedrótózott kézzel a gödörbe löknek
amikor sírodon gaz nő s rajta lovat legeltetnek
amikor vége nincsen a gyötrelmeknek

ez is európa

și iartă-ne nouă păcatele noastre...

când mortu-i tras în groapă
când boabele de struguri, mult prea coapte,
crăpă
când se privesc în ochi victima
și călăul
și fără teamă de urmări ei pot
să-și schimbe locul
când ești spălat și tuns la băi
apoi gazat
când un copil surâde
la fotografiat
când te corupe și pe tine
tumătorul rătănit
când pentru toate astaa ești sculptat
când rușii-n Budapesta trag cu arme
când vorbești ungurește
și ești luat în palme
când se botează străzi înșăngerate
și piața
când întreg satu-i adunat și-uels
cu pistolul automat
când ei se trag în chip
printre ruine
și te omorâ în bătaie apoi
se ușurează peste tine
cu mâinile legate când
te-aruncă în mormant
când caii sunt mânați să paseă
pe gropile comune, buruiana
și nu se mai sfârșește jalea, teama
e tot o europă

Simone Györfi fordítása

a odpus' nám naše hriechy...

keď telo niekto sotí do jamy v zemi
keď na prezrelej bobuľke hrozna prasklina zuby cerí
keď do očí obete páchatel' hľadi
a bez následkov tí dvaja vymenia sa nemí
keď ostrihaného t'a v sprehe plyn pohladí
keď ešte do objektívu kukne dieťa a ten mladý
keď t'a za prískača chcú organizovani
keď potom t'a za to opl'ujú tí sami
keď po ruskom vojsku Budapešť v ruiny sa mení
keď za maďarské slovo na ulici t'a zbijú tí verní
keď nové mená na krvavé námestia ktosi lepí
keď celé dediny pred gul'omety ženú len z nehy
keď medzi tlejúcimi zosťatkami domov sa vrah do fot'áka
škerí
keď gule rozmlátia tí a oštaný si celý
keď drôtom zviažu tí ruky a niekto sotí t'a do jamy v zemi
keď nad tebou burina rastie čo kôň spása slepý
keď trápenie nekončí trvá možno i v nebi

i to je európa

fordította/prelo•il: Ardamica Zorán

Összeforrt idők

Megdördül az októberi ég,
zápor Arad felett.
Hó hull majd a kivégzőhelyre,
megjönnek az őszi szelek.

Vér szivárog a délelőttben,
kiontott gyermekvér illata.
Mécsekláng a magyaróvári éjszakában.
Csönd van. Október. Halál hava.

Feketeerdő, 2006. október

Ezerkilencszázötvenhat

Jó lenne kikerülni, de
nem lehet ötvenhatot.
Amikor feketén ragyogtak
porcukor égen a csillagok.

A rózsák megalvadt szirmain
lecsepegett a vér.
Rozsdafoltok a lepedőn, a
földön félig rágott kenyér.

Lerázni volna jó azt, ami
folyton folyvást nyugtalanít.
Ami szívedet rágja, semmit
nem tudsz vele tenni. Amit

génjeidben örökítesz
tovább, akaratlanul is.
Mert nem csak az akarat
köt valahova, a hit.

Valami más is, aminek neve
sincsen, kimondani sem lehet.
Ezerkilencszázötvenhat is ilyen,
benned él és veled szeret.

Belőle vagy? Vagy ő van belőled?
Te élsz vele vagy ő veled?
Mindegy. Lassan följön a Nap.
Köröttünk meghasadt egek.

feketén ragyog

lázadoztam sírtam és nevettem
szerettem és csalódtam nagyon
azt hittem hogy minden összedől és
nem lesz többet semmi irgalom

fiatal voltam és teli hittel
az egész kenyér lassan elfogyott
az összedőlt világ alól kikecmeregtem
s most örege remény nélkül vagyok

nézem ezt a megörült világot
a pókhálóban vergődő bogarat
nem tudom hogy mi a jobb ha látok
vagy ha lekapcsolom a szembogarat

tulajdonképpen mindegy hogy ítélek vagy
magam is ítélet alatt vagyok
e „boldog” „szép” és tágas új világban
a nap fölöttem feketén ragyog

A gyönyörködés ideje

A részletek kitöltik a teret, amit
maga után hagy az elpárolgó egész.
Illat szivárog át a délutánon,
átvérzi az estét az ölelés.

Egy darabig még próbálsz összerakni,
mint egy kirakós játékot, az életet.
Aztán beletörödsz, hogy ez van, csak ez:
egész helyett a részletek.

Megtanulsz gyönyörködni egy madárszárnyban,
ahogyan beleolvad a kék délutánba.
Érzed még szádon a méz ízét,
rácsozálsz minden út menti köre, fára.

És hagyod, hogy leperogjen, mást nem
tehetsz. A részletek közt az életed.

Már nem képzelem

Már nem képzelem sapka alá az arcot,
zászló nyeléhez az izzadt kezet.
Barackfa ágaira nem képzelek barackot,
már egy ideje nem képzelek.

Tört szemüveg mögé szemet,
hadsereg mögé rohamot, harcot.
Nem képzelek már bitó alá
sem kurucot sem labancot.

Szabadságharcost, s miniszterelnököt.
Drótot csuklóra, hátracsavart kézre.
Megöregedtem. Szemlélődök még
Egy kicsit, mielőtt mindennek vége.

Isten a kertben álldogál

Isten a kertben álldogál,
fehér ruhája hó a zöldben.
Átragyog arca a lombkoronán,
mindenben érintését érzem.

Lassan tanulom észrevenni
kőben, elejtett zsebkezdőben,
hogy minden parányi teremtményében
ott van, mint vízcseppben a tenger.

Ha mozdulok, bennem mozdul?
Ha lélegzek, akkor levegő lesz?
Ha arcomat szél simogatja,
ő simogat, ő becézget?

Anyám és apám is benne él még?
Részei vagyunk az egésznek?

Nem ilyen egyszerű

Összehajtom ezt a papírlapot az
Októberi verset s szívem fölé teszem
Mindig vannak versek velünk
Most sokáig ez lesz velem

Megóv? Megvéd valamitől vagy csak
Arra int hogy feledni nem lehet?
Nem tudom ez nem ilyen egyszerű
Nincsen minden kérdésre felelet

Triptichon

1956

Micsoda szüret! Halottak a fákon.
Kénegett arccal az utcán is fekszenek.
Értelmetlenül összekuszálódott minden,
arat a halál, tombol a rettenet.

Halvány sugár volt a szabadság egén
a miénk. S lekapcsolták a Napot.
Sötétség borult ránk, s ragyogtak az
égen vöröses sárga gulag csillagok.

1990

Szabad vagy! Súgtad magadnak aztán,
'89-ben el is hitted ezt.
Nem tudtad, hogy a belső sötétség a rosszabb.
A belső hideg sokkal hidegebb.

Rácsokat építettél magad köré s hagytad,
Hogy ismét berácsozzák az eget.
Hogy a sárgás vörös gulag csillagok megint
az egeden fényeskedjenek.

2006

Alig gyermek voltál akkor, félig
elharapott szavakban élt tovább '56 hite.
Nem tudtad, hogy benned él igazán,
benned fénylik, benned van ereje.

S úgy adta apád, anyád tovább, mint
a félve átnyújtott stafétabotot.
Most eszmélsz magadra, most, amikor
újra „bebádogoztak minden ablakot”.

Anyámat halál szólongatja

Áll a krétafehér időben,
szája nem nyílik szóra.

Sajog az augusztusi hajnal,
mintha valaki késsel nyiszálna,

életlen késsel, csorba penge
nem fut, csak vánszorog a húsban.

Anyámat halál szólongatja
a krétafehér alkonyatban.

soha nem felejtetted el

egy pillanatra találkozik tekintetünk
te a géppuska mögött
én ballonkabátban az októberi délelőttben

aztán meghúzod a ravaszt
s mindkettőnk szembogara kialszik

én meghalok
te életben maradsz

és soha nem felejtetted el tekintetemet

Feketeerdő, 2007. október 22.

sóvárgás haza után

ez a tenyéryi ország
vércsepp a kés pengéjén
megsimogatlak ne tégy
úgy mintha nem félnél!

ragyog fekete csillag
korom fekete égen
ez az ország túlél engem
vagy túl én élem

csöndek

hányféle csönd van Istenem?
az egyik lélegzésünkkel teli
ahogyan lassú mozdulatokkal
a két test egymást elnyeli

szögesdrótkra fölfeszített csönd
is van ami megmérgezi
a levegőt is körülöttünk
s az repedésekkel lesz teli

van csönd a kettő között is
ami már inkább hallgatás
ez tud fájni igazán amikor
késpenge vékony lesz a szád

És befelé nézel

December, nem akar tél lenni. Mintha
őszbe fagyott volna a lélek.
Nap süt, odatartod arcodat a meleg
szélnek, hozzád sodródó zenének.

Lehunyt szemmel állsz, mint aki már
többé nem akar látni.
Jöhet tél, majd mézes tavasz, forró
nyár, jöhet akármilyen!

Mindent tudsz már, múlt, jelen, jövő
szörnyű egészbe összeforrva.
Állogálsz csak a decemberi fényben,
szemed lehunyva.

És befelé nézel, mintha a titok
belül lenne. Mintha.

Szemben a tengerrel

Az idő lassan lekoptatja a
múlt éleiről a borotvaéles sarkokat.
A sebek helyén lassan halványuló
rózsaszín forradás marad.

Állsz szemben a tengerrel, hallgatod
a teremtés óta szünni nem akaró zúgást,
nézed a folyton megújuló múlt
ködéből előbukó hullámokat.

Fölveszel egy hófehér kavicsot,
kezedbe simul, ōrzi akár egy
csepp tenger az idő egészét,
részeddé válik, s te is része vagy.

Feletted kitárt szárnyú sirály.
Képe az emlékezetbe fagy.

játékok

közel vagy mégis mintha még
volna köztünk egy égnyi kék
szánkban simogató szavak
halnak el szájpadlat alatt

pedig már mézes illatod
elér próbál kinyitni mintha
pedig már csak egy mozdulat
s a lezárt szív kinyílna újra

játszanak érzékszerveink
a vér elmossa megint
a harag építette falat

s áttöri a korlátokat ha
megérintjük egymás kezét
a sötétülő ég alatt

Áthallások

Tudom jól az élet csupa árnyék
És napsütés meg hideg és meleg
Jól tudom hogy az élet ha szeretsz
Ha nem szeretsz is elpereg
A gazdag és a szegény is úgy végzi
Hogy végül kemény deszkára fektetik
Régi i(gazság): az ember mérgez
Vagy megmérgezik

Szűkülő körök

Egyre szűkebb a kör köröttem
Magam is szűkebbre vonom
Hazából ház szoba ketrec
Ágy szék csöppnyi kutyaól

Egyre visszább a belső körbe
Mint hajdan amikor a pogány
Állt kint a várkapuk előtt
Váram házam szobám hazám

Ellenséggé válik a barát
Az ember önként feladja magát
Mert megmarad az élete

Csak nyelve kell hite háza
Hazája és reménye csak meg
Lelkiismerete

Szemben a döbbenettel

Betört a teljesség boltozata
Hajunk ölünk cserépdarabokkal teli
Hiányzott nagyon odafentről Istenem
A tisztalelkű jó szándékú Gazsi?

Nem gondoltál velünk kik itt maradtunk
Árvák társtalanok
E vak világban elhagyatottan
Magunk is vakok

Egymásnak adják odafönt a kilincset
Szépszavú barátaink
Kevesedve vagyunk sokan itt lent
Sokasodva fogy a szavunk

Behorpadt a teljesség boltozata
Állunk riadtan az iszonyú csöndben
Az árulásszagú éjszakában
A döbbenettel szemben

Mi jöhet még?

Mi jöhet még? A pusztulás
milyen új szörnyűséget kínál föl?
A vérrel teli jászolban
ringat-e új megváltót karácsony?
Szörnyű teremtményein
Isten is csak ámul?
S új világot álmodik a ma salakjából?

Húsvét 2006

Tavasza van sűrű hópihéék
Virág helyett az ágakon
Szorosabban öleljük egymást
És tudjuk: nincsen irgalom

A megváltás is elmarad
És ránkomlik az éjszaka
Földre ömlött a bárány vére
Tűzhelyen kihűlt vacsora

Gulyás Lajos

A levéli mártír lelkész emlékére

Arccal a földre taposva,
Sopronkőhida hideg szívébe.
Bogáncs gazlott sírján, s kőkény.
Holdtalan, naptalan évek fölötté.

Mondhatnánk, nem volt értelmetlen
emberhez méltatlan halála.
De tudjuk, az volt, életre született
ő is és nem mártíromságra.

Minden szó, mely emlékezik rá
melegebbé teszi a földet.
A hallgatással halkabb lesz a remény,
s a csönd lesz csendebb.

A forradalom elszállt, mint
Ikarosz, s összetörve hullt le az üszkös földre.
Most élnek föl eltiprói maradékát,
s tort ülnek fölötté.

A hatalomról

A hatalom hatalmaskodik
ilyen a természete.
Az ember nehezen bírja,
de nem hal bele.

Verset ír, dalt dúdol, s
megcsodál újra minden csodát.
Tudja: játék is az egész
játék a világ.

S ha kedve támad, lekapcsol
televíziót s rádiót.
S választ magának új hatalmat,
új leváltani valót.

Néven kell nevezni

ha a gyémánttisza beszéd
föl is vérzi a szánkat
akkor is
ha fáj a kimondott szó
néven kell nevezni
a hóhért és az áldozatot

nincs fölmentés

hiába a sok legyalult sír
hiába az ünnepekre terített
ezernyi zászló
hiába a szónoklatok mézes íze

egyedül
az igazság
a tiszta beszéd számít

mint ahogyan csak az ő igaza
az elrepedt szemüveglencse mögött
fölsejlő tiszta világ

1956

Tankok nyomában víz ragyog
Az ország hernyótalp alatt
Virág helyett árulás virágzik
Vers helyett géppuskasorozat

gyászszalag

süldölány kíváncsisága
vitte ki a térre

ott folyt el az utolsó cseppig
süldölány vére

ott izzik még

a bárány kifröccsent vére
ott izzik még az alkonyatban
fehér lepedők szállnak a
föltámadó irgalomban

a bárány emberarcúnak tűnik
fehéren ragyog az este
riadtan érintjük meg egymást
vércseppek hullnak kezünkre

pillanatkép

hernyótalp a földrajz szertárban
ruszki tank a lányiskolában
orosz tank Budapesten
szovjet tank Európában

a láncotalpak alatt földgömb reccsen
sűrű piros vérünk kifröccsen

a félelem

a börtöncella hideg és sötét: ez hazád
időnként rád néznek a pribékek
a kémlelőlyuk: szem-üveg
a benézők is reszketnek félnek

a félelem tartja össze
a félelem rántja görcsbe
ezt az egészet

úgy folytatom

úgy folytatom
hogy el sem kezdtem
nagyokat hallgatok
ebben a versben

befelé sírok férfi
könnyet látni nem kell
öröm vagy fájdalom az ok?
a választ lenyeltem

Szögesdrót

Mindig bezár és kirekeszt.
Szikrázik. Jégcsap fénye fáj a szemnek.
Mindig fázol és dideregsz,
amikor veszthelyre visznek.

In memoriam 1956. október 26.

sortűz után
zuhanás után a csend
az az egy másodpercnyi mély

majd az egészen mélyről
föltörő szörnyű hang
a kettészelt időben

Isten sírása

a történelem vége

csak az anyag körforgása
mondják azok
kik mindenből kiábrándultak

a lélek nélküliség lelketlenség
lehet így is
eleje vége a történetnek egyre megy
játék az egész

és a kiscipő a napsütésben?
és Pilinszky égve felejtett villánya?

ragyogás

nézed a hóesésbe alámerülő kertet
elsüllyedt Atlantiszodat
elmerülnek a fák a bokrok a
fehér ködben holnapra
csak a dermedt csönd marad

gyönyörű nyugalom fáradt szépség
minden évben megtörténik veled
tudod hogy ez a pillanat a legszebb
ez a színház ez a csodálatos keret

véletlenül felvett kavics vagy
Isten kezében elfúj egy halvány lehelet
gyönyörködsz ezért élsz még
emlékezel s te vagy az emlékezet

A sírás ketrecében

Karcok a kőben apró jelek
Nem ér célba az üzenet
Állunk a sírás ketrecében
Távoli egek fénylenek

Falon a valahai voltak
A réges-régen megholtak
Jelei leheletnyi részei az
Egyetlen mondható mondatnak

Karcok az ősrégi templomon
Nyomok az időben semmiségek
Makogunk újmagyar nyelvünkön
Ínyünket marja szét az ének

Azt hittük részei vagyunk
A folyamatnak a nagy egésznek
Elődeink fogják kezünket
S érünk utódaink kezéhez

Most bámuljuk a jeleket
Nézünk csak de semmit sem látunk
Kifut a vér szívünkéből a
Sírás ketrecében állunk

Az utolsó szó jogán

A keresztségben Lajos nevet kaptam csapodi nagyapám után. A Böröndi családnév répceszemerei. Akár szülehettem volna itt is, mint négy testvérem, de 1954-ben már Kapuvárra vitte vajúdjó édesanyámat a mentő. Ennyi köt ehhez a városhoz.

Az általános iskolát Kópházán fejeztem be, majd Győrben végeztem a Rejtő Sándor Textilipari Szakközépiskolában. Az iskolát néhány éve bezárták, a rendszerváltásnak csúfolt genszterváltás egyik áldozata a textilipar volt, a száz éves iskola felszámolása felért egy likvidálással.

Én itt lettem felnőtt, s itt tanultam meg, mit jelent igazán tanárnak lenni. Grábics Frigyesné, szeretett magyartanárnom, és férje, Grábics Frigyes 1956 kárvallottja tanítványának tartom magamat, s büszkén vallom: nélkülük semmi lettem volna. Szeretetüket, féltő vigyázásukat, amely évtizedeken át tartott, soha nem tudom meghálálni.

Szombathelyen, a tanárképző főiskolán Lőrinczy Huba "növendéke" voltam, egy évtizeden át próbálta pályámat igazgatni, levelei tartották bennem az erőt. Fájdalmas, de neki sem tudom már megköszönni a segítséget.

Aztán jött Mosonmagyaróvár, ahol könyvtároskodtam, igazgatóskodtam, magamévá fogadtam, s ahol gyermekeim születtek, s ahonnét sokszor elvagyódtam, s ahova jó volt hazatérni.

Most Szigetköz egyik szép településén, Feketeerdőn élek.

Első versemet a Forrás közölte, első kötetemet a Szépirodalmi Könyvkiadó adta ki.

A vers a létezés egyik formája. Verset írni jó, de ritka ajándék a lehetőség. Verset írni ugyanis lehetetlen. Elindul a toll, s hirtelen elfárad a szándék. Leíródnak látszatra összetartozó sorok, s másnapra semmiségnek látszik az egész. Verset írni ugyanis csak úgy lehet, ha a fölöttünk való segít benne. Velünk kínlódja ki azt.

A Bárány vére is így született, vérben és verítékben. Nehezen és nagyon könnyen. Ihlető élménye a Magyaróváron megfeszítettek, kivégzettek, lemészároltak voltak, Magyaróvár '56-ja, amely mára már sokaknak nem több, mint alkalom saját maguk fontosságának kiemelésére.

A Bárány, az a bibliai, az a Jelenések könyvének félelmetes, szörnyű báránya figyel bennünket. Bennünket, eltévelyedetteket. S számon tart.

Az utolsó szó jogán mit is mondhat a költő Nagy Imre elrepedt szemüvegén át szemlélve a világot?

Irgalmazzon nekünk az Isten!

Böröndi Lajos

Tartalomjegyzék

Isten előtt	6
Pestre hull a hó	8
számvetés	9
1956. november 5.	10
Kettőezerhat október huszonharmadika	11
dadogás (Nagy Gáspár halálhírére)	12
A Bárány vére	13
Mama: jelenti neve (I.m. Böröndi Emese)	14
Decemberi nyár	15
nem meghalni való nap	16
Arcod mögött a másik arc	17
Egy korty szerelem	18
szabadság	19
és bocsásd meg a mi vétkeinket	20
és bocsásd meg... Simone Györfi fordításában (román)	21
és bocsásd meg... Ardamica Zorán fordításában (szlovák)	22
Őszefort idők	23
Ezerkilencszázötvenhat	24
feketén ragyog	25
A gyönyörködés ideje	26
Már nem képzelem	27
Isten a kertben álldogál	28
Nem ilyen egyszerű	29
Triptichon	30
Anyámat halál szolongatja	32
soha nem felejtet el	33
sóvárgás haza után	34
csöndek	35
És befelé nézel	36
Szemben a tengerrel	37
játékok	38
Áthallások	39
Szűkülő körök	40
Szemben a döbbenettel	41
Mi jöhet még?	42
Húsvét 2006	43

Gulyás Lajos (A levéli mártír lelkész emlékére)	44
A hatalomról	45
Néven kell nevezni	46
1956	47
gyászszalag	48
ott izzik még	49
pillanatkép	50
a félelem	51
úgy folytatom	52
Szögesdrót	53
In memoriam 1956. október 26.	54
A történelem vége	55
ragyogás	56
A sírás ketrecében	57
Az utolsó szó jogán	58

